

แผนการเรียนรู้รายสัปดาห์ วิชาการป้องกันการทุจริต สค22๐22

จำนวน 2 หน่วยกิต

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา ๒๕68 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ครั้งที่ 17

วันที่.....5..... เดือน.....กันยายน..... พ.ศ.....2568...

เรื่อง การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม จำนวน ๒ ชั่วโมง

ตัวชี้วัด

1. บอกความสำคัญของการคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
- 2.1 บอกความหมายความสำคัญของหลักการคิดเป็น
- 2.2 นำหลักการคิดเป็นมาใช้ในการป้องกันการทุจริต
- 3.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
- 3.2 วิเคราะห์การคิดแยกแยะ :ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
4. ตระหนักและเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริต

เนื้อหา

การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

1. การคิดแยกแยะ

- ความหมาย ความสำคัญของการคิดแยกแยะ
- ความหมายความสำคัญของผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

2. หลักการคิดเป็น

- ความหมาย ความสำคัญของหลักการคิดเป็น
- 3. ความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริต
- ความหมายของการทุจริต
- ประเภทของการทุจริต
- ความหมาย ความสำคัญของจริยธรรม
- วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริต
- วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริต

4. ความหมายของประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม(ชุมชน สังคม) และการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (ชุมชนสังคม)

5. ความหมายและรูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน (ชุมชนสังคม)

ขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 การกำหนดสภาพปัญหา ความต้องการในการเรียนรู้ (O : Orientation)

- ครูท้าทายกล่าวนำ และอธิบายความหมาย ความสำคัญ การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

1. ความสำคัญของหลักการคิดเป็น
2. จริยธรรมและการทุจริต
๓. ครูตั้งคำถาม ถามผู้เรียนว่า ผู้เรียนนับถือศาสนาใดเพราะเหตุใด
๔. ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถาม ข้อสงสัย ก่อนเข้าสู่ขั้นตอนต่อไป

ขั้นที่ 2 การแสวงหาข้อมูล และการจัดการเรียนรู้ (N : New ways of learning)

1. ครูและผู้เรียนวางแผนวิธีการเรียนรู้เนื้อหาที่กำหนด
2. ครูให้ผู้เรียนศึกษาเรื่องความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริต
 - ความหมายของการทุจริต
 - ประเภทของการทุจริต
 - ความหมาย ความสำคัญของจริยธรรม
 - วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริต
 - วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริต
3. ครูจัดกิจกรรมแบ่งกลุ่มผู้เรียนเพื่อมอบหมายงานตามใบงาน
4. ครูให้ผู้เรียนทำใบงานตามแบบที่กำหนดแล้วส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติและนำไปประยุกต์ใช้ (I : Implementation)

1. ผู้เรียนนำเสนอความรู้ที่ได้รับจากใบความรู้ โดยผู้เรียนส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้น
2. ครูให้ผู้เรียนบอกประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม(ชุมชน สังคม) และการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (ชุมชนสังคม)ที่ผู้เรียนนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
3. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปเนื้อหา

ขั้นที่ 4 การประเมินผล (E : Evaluation)

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนและจดบันทึก
2. ขั้นตอนที่ ๓ หากพบว่า ทักษะการพูดของผู้เรียนคนใดควรปรับปรุง ให้ครูบันทึกผลพร้อมทั้งฝึกทักษะเพิ่มเติมให้เป็นรายบุคคลส่วนผู้เรียนที่มีทักษะดีอยู่แล้ว ครูส่งเสริมให้ดียิ่งขึ้น
3. จดบันทึกความก้าวหน้าของผู้เรียนในแต่ละทักษะเป็นรายบุคคล

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือแบบเรียน วิชาการป้องกันการทุจริต สค22๐22
2. ใบความรู้
3. ใบงาน

การวัดและการประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรม
2. แบบทดสอบ (ใบงาน)
1. การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่ม

ใบความรู้

ความหมายของการคิดแยกแยะ

คิด หมายถึง ใคร่ครวญ ไตร่ตรอง คัดคะเน คำนวณ นึก เช่น เรื่องนี้ยาก ยังคิดไม่ออก คิดว่าเย็นนี้ฝนอาจจะตก คิดเลขในใจ คิดละอายน

แยกแยะ หมายถึง กระจายออกให้เห็นชัดเจน เช่น แยกแยะปัญหาให้เห็นเป็นเรื่อง ๆ หรือประเด็น ๆ ไป

การคิดวิเคราะห์ (Analytical thinking) หมายถึง กระบวนการคิดในรายละเอียดความสามารถในการแยกแยะส่วนต่าง ๆ ออกเป็นส่วนพื้นฐาน หรือส่วนย่อย ๆ เพื่อตรวจสอบและวิเคราะห์ความเชื่อมโยงหรือความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่าง ๆ เป็นการคิดในเชิงตรรกะทีละขั้นตอนเพื่อแบ่งระบบข้อมูลขนาดใหญ่ออกเป็นส่วน ๆ เพื่อมาวิเคราะห์หาสาเหตุหรือเป้าหมายที่ต้องการ

จากข้อมูลข้างต้น การคิดแยกแยะ หมายถึง การคิดวิเคราะห์ ไตร่ตรองที่มุ่งให้มองเห็นความแตกต่างของข้อมูล สามารถแยกแยะหาสาเหตุหรือเป้าหมายที่ต้องการได้อย่างถูกต้อง เป็นการคิดที่มุ่งให้มองและให้รู้จักสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริง โดยอาศัยการแยกแยะออกเป็นส่วนประกอบต่าง ๆ เป็นวิธีคิดแบบวิเคราะห์ นอกจากแยกแยะหรือแจกแจงออกไปเป็นส่วนประกอบต่าง ๆ แล้วยังมีการจัดหมวดหมู่หรือจัดประเภทไปด้วยพร้อมกัน เช่น ผู้เรียนมาเรียนสาย สามารถแยกแยะสาเหตุของการมาสายได้

2.ระบบคิด “ฐานสอง Digital”

การแก้ปัญหาการทุจริตอย่างยั่งยืน ต้องเริ่มต้นแก้ไขที่ตัวบุคคล โดยการปรับเปลี่ยนระบบการคิดของคนในสังคม โดยนำระบบความคิดแบบฐานสอง มาใช้ในการแก้ปัญหา

ระบบคิด “ฐานสอง Digital” เป็นระบบการคิดวิเคราะห์ข้อมูลที่สามารถเลือกได้ 2 ทางเท่านั้น

คือ 0 (ศูนย์) กับ 1 (หนึ่ง) หมายถึง โอกาสที่จะเลือกได้เพียง 2 ทาง เช่น ใช่ กับ ไม่ใช่, เท็จ กับ จริง, ทำได้กับ ทำไม่ได้, ประโยชน์ส่วนตน กับ ประโยชน์ส่วนรวม เป็นต้น ระบบคิด “ฐานสอง Digital” จึงเหมาะกับการนำมาเปรียบเทียบกับ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องสามารถแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนตัวออกจากกันได้อย่างเด็ดขาด และไม่กระทำการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

ตัวอย่างการปฏิบัติแบบใช้ “ฐานสอง Digital”

“การปฏิบัติงานแบบใช้ระบบคิดฐานสอง (Digital)” คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีระบบการคิดที่สามารถแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนตัวออกจากกันได้อย่างชัดเจน ว่าสิ่งไหนถูก สิ่งไหนผิดสิ่งไหนทำได้ สิ่งไหนทำไม่ได้ สิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนตน สิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนรวม ไม่นำมาปะปนกัน ไม่นำบุคลากรหรือทรัพย์สินของราชการมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน ไม่เบียดบังราชการ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานเหนือกว่าประโยชน์ของส่วนตน เครือญาติ และพวกพ้อง ไม่แสวงหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ราชการ ไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากการปฏิบัติหน้าที่ กรณีเกิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ก็จะยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก

1. จริยธรรม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า

จริยธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ

จริยธรรม หมายถึง ความประพฤติที่อบรมกิริยาและปลูกฝังลักษณะนิสัยให้อยู่ในครรลองของคุณธรรม หรือ ศีลธรรม (การสร้างผลิตผลในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ) คุณค่าทางจริยธรรมชี้ให้เห็นความเจริญงอกงามในการดำรงชีวิตอย่างมีระเบียบแบบแผน ตามวัฒนธรรมของบุคคลที่มีลักษณะทางจิตใจที่ดีงามประพฤติอยู่ในสังคมได้อย่างสงบเรียบร้อย และเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น มีคุณธรรม และมโนธรรมที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดี

จริยธรรม หมายถึง สิ่งที่ทำได้ในทางวินัยจนเกิดความเคยชิน มีพลัง มีความตั้งใจแน่วแน่ จึงต้องอาศัยปัญญา และปัญญาอาจเกิดจากความศรัทธาเชื่อถือผู้อื่น ในทางพุทธศาสนาสอนว่า จริยธรรม คือ การนำความรู้ ความจริงหรือกฎธรรมชาตินำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตที่ดีงาม (พระราชาวรมุณี)

ดังนั้น สรุปได้ว่า จริยธรรม หมายถึง แนวทางซึ่งเป็นกฎเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง และเป็นลักษณะที่สังคมต้องการ เป็นสิ่งที่เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมส่วนรวม บุคคลที่มีจริยธรรมอยู่ในตนเอง ย่อมเป็นที่ยอมรับนับถือของสังคมและสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุข เป็นคนที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของสังคมส่วนรวม

สภาพปัญหาการขาดจริยธรรม

1. ขาดการปลูกฝังค่านิยมพื้นฐานจากครอบครัวและสังคม
2. ขาดการปลูกฝังค่านิยม ความรู้ในการศึกษาเรื่องจริยธรรม และมาตรฐานการเรียนการสอนเกี่ยวกับจริยธรรม
3. ขาดต้นแบบของบุคลากรที่ดำรงตนเป็นตัวอย่างด้านจริยธรรม
4. ความจำเป็นทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป
5. การทุจริต และมีการกระทำฝ่าฝืนจริยธรรมวิชาชีพในกรณีอื่น
6. การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
7. ขาดการเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบของสื่อมวลชนและประชาชน

หลักจริยธรรมในการดำรงตนให้ปราศจากอคติธรรม 4 ประการ ดังนี้

1. ปราศจากฉันทาคติ หมายถึง การทำให้จิตปราศจากความโลภ
2. ปราศจากโทษาคติ หมายถึง การทำให้จิตปราศจากความโกรธ พยาบาท จองเวร
3. ปราศจากภยาคติ หมายถึง การทำให้จิตปราศจากความกลัว กระทำจิตให้มั่นคง
4. ปราศจากโมหาคติ หมายถึง การทำให้จิตปราศจากความโง่เขลา ความหลง ไม่รู้จักความทุกข์ความดับ

2. การทุจริต

การทุจริตเป็นภัยร้ายแรงที่สำคัญที่ทำลายความมั่นคงของชาติ รัฐบาลจึงมีนโยบายสร้างมาตรฐานตามหลักธรรมาภิบาลให้แก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พร้อมทั้งพัฒนาความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจของประชาชน

คำว่า **ทุจริต** พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมายไว้ดังนี้

“**ทุจริต**” หมายถึง ประพฤติชั่ว ประพฤติไม่ดี ไม่ซื่อตรง คดโกง ฉ้อโกง โดยใช้อุบายหรือเล่ห์เหลี่ยมหลอกลวง เพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ

การทุจริตต่อหน้าที่ หมายถึง การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติกรรมที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น ๆ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองและผู้อื่น

ลักษณะของพฤติกรรมกรรมการทุจริตพฤติกรรมกรรมการทุจริตมีหลากหลายทั้งในหน่วยงานราชการและหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

1. ฝ่าฝืน หลีกเลียง ระเบียบแบบแผน หรือกฎข้อบังคับ
2. จูงใจ เรียกร้อง บังคับ ช่มชู้ หน่วงเหนี่ยว กลั่นแกล้ง หรือหาประโยชน์ใส่ตนเอง เครือญาติหรือพวกพ้อง
3. การสมยอม รู้เห็นเป็นใจ เพิกเฉย ละเว้นการกระทำในการที่ต้องปฏิบัติหรือรับผิดชอบตามหน้าที่
4. ยักยอก เบียดบังซึ่งทรัพย์สินของทางราชการ
5. การกระทำใด ๆ อันเป็นเท็จ
6. มีผลประโยชน์ร่วมในกิจกรรมบางประเภทที่สามารถใช้อำนาจหน้าที่ของตนบันดาลประโยชน์ได้

1. ประโยชน์ส่วนตน (private interest)

การที่คนเรามีความสนใจแต่ตนเองและคำนึงถึงแต่ตนเอง จึงส่งผลให้เกิดเป็นประโยชน์ส่วนตนดังมีความหมายที่สรุปได้ดังนี้

ประโยชน์ส่วนตน หมายถึง ความสนใจตนเอง การคำนึงถึงตนเอง

ประโยชน์ส่วนตน หมายถึง ผลประโยชน์ที่บุคคลได้รับ โดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ของตนหาผลประโยชน์จากบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ผลประโยชน์ส่วนตนมีทั้งที่เกี่ยวกับเงินทองและไม่ได้เกี่ยวกับเงินทอง เช่น ที่ดิน หุ้น ตำแหน่ง หน้าที่ สัมปทาน ส่วนลด ของขวัญ หรือสิ่งที่แสดงน้ำใจไมตรีอื่น ๆ การลำเอียงการเลือกปฏิบัติ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป ประโยชน์ส่วนตน เป็นการคำนึงถึงตนเอง เป็นการแสวงหาผลประโยชน์จากบุคคลหรือกลุ่มบุคคล เพื่อให้ได้สิ่งที่ตนต้องการ ไม่ว่าสิ่งนั้นจะถูกหรือผิด

2. ผลประโยชน์ส่วนตน (private interest) “ผลประโยชน์” คือสิ่งใด ๆ ที่มีผลต่อบุคคล กลุ่มบุคคลไม่ว่าในทางบวกหรือลบ “ผลประโยชน์ส่วนตน” ไม่ได้ครอบคลุมเพียงผลประโยชน์ด้านการงานหรือธุรกิจของเจ้าหน้าที่ แต่รวมถึงคนที่ติดต่อสัมพันธ์ด้วย เช่น เพื่อน ญาติ คู่แข่ง ศัตรู เมื่อใดเจ้าหน้าที่ประสงค์จะให้คนเหล่านี้ได้หรือเสียประโยชน์ เมื่อนั้นก็ถือว่าเป็นเรื่องผลประโยชน์ส่วนตนมาเกี่ยวข้อง ดังนั้น ผลประโยชน์ส่วนตนสามารถแบ่งได้ 2 ประเภท คือ ที่เกี่ยวกับเงิน (pecuniary) และที่ไม่เกี่ยวกับเงิน (non-pecuniary)

2.1 ผลประโยชน์ส่วนตนที่เกี่ยวกับเงิน ไม่ได้เกี่ยวกับการได้มาซึ่งเงินทองเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวกับการเพิ่มพูนประโยชน์หรือปกป้องการสูญเสียของสิ่งที่มีอยู่แล้ว เช่น ที่ดิน หุ่น ตำแหน่งในบริษัทที่รับงานจากหน่วยงาน รวมถึงการได้มาซึ่งผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่ได้อยู่ในรูปตัวเงิน เช่น สัมปทาน ส่วนลด ของขวัญหรือของที่แสดงน้ำใจไมตรีอื่น ๆ

2.2 ผลประโยชน์ที่ไม่เกี่ยวกับเงิน เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว หรือกิจกรรมทางสังคม วัฒนธรรมอื่น ๆ เช่น สถาบันการศึกษา สมาคม ลัทธิ แนวคิด มักอยู่ในรูปความลำเอียง อคติเลือกที่รักมักที่ชัง และมีข้อสังเกตว่า แม้แต่ความเชื่อ ความคิดเห็นส่วนตัวก็จัดอยู่ในประเภทนี้

ประโยชน์ส่วนตน กรณีที่เป็นประชาชนทั่วไป หมายถึง การที่ตนเองต้องการผลประโยชน์หรือสิทธิ หรือการอำนวยความสะดวกบางประการ จึงได้กระทำการต่าง ๆ ผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น การติดสินบน การแอบอ้างตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐเพื่อประโยชน์ส่วนตน เป็นต้น

ประโยชน์ส่วนตน กรณีที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้กระทำการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ส่วนตนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ในลักษณะต่าง ๆ เพื่อหาประโยชน์ในทางการเงินหรือธุรกิจจนกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่

2. ประโยชน์ส่วนรวมการที่คนเรามีความสนใจและคำนึงถึงผู้อื่น หรือส่วนรวมมากกว่าตนเอง แสดงถึงการเป็นผู้ที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งในหนังสือเรียนรายวิชาการป้องกันการทุจริตได้ให้ความหมายของ**ประโยชน์ส่วนรวม**ว่า หมายถึง การคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติมากกว่าประโยชน์ของตนเอง

ประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์สาธารณะ หมายถึง การที่บุคคลใด ๆ ในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐ) ได้กระทำการใด ๆ ตามหน้าที่หรือได้ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการดำเนินการในอีกส่วนหนึ่งที่แยกออกมาจากการดำเนินการตามหน้าที่ในสถานะของเอกชน การกระทำการใด ๆ ตามหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีวัตถุประสงค์หรือมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม หรือการรักษาประโยชน์ส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ของรัฐการทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

3. ผลประโยชน์ทับซ้อน การมีผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมขัดกันส่งผลให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ซึ่งสามารถสรุปความหมายของ ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests) ได้ว่า เป็นการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมหรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์สาธารณะและผลประโยชน์ส่วนตน และนอกจากนี้ องค์การสากล Organization for Economic Cooperation and Development (OECD) ให้นิยามและแบ่งประเภทของ **ผลประโยชน์ทับซ้อน**

(Conflict of Interests) ไว้ว่า เป็นความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ผลประโยชน์ทับซ้อน มี 3 ประเภท ดังนี้

1. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริง (actual) มีความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและสาธารณะเกิดขึ้น
2. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เห็น (perceived & apparent) เป็นผลประโยชน์ทับซ้อนที่คนเห็นว่ามีแต่จริง ๆ อาจไม่มีก็ได้ ถ้าจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนประเภทนี้อย่างขาดประสิทธิภาพ ก็อาจนำมาซึ่งผลเสียไม่น้อยกว่าการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริง ข้อนี้แสดงว่าเจ้าหน้าที่ไม่เพียงแต่จะต้องประพฤติตนอย่างมีจริยธรรมเท่านั้น แต่ต้องทำให้คนอื่น ๆ รับรู้ และเห็นด้วยว่าไม่ได้รับประโยชน์เช่นนั้นจริง
3. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เป็นไปได้ (potential) ผลประโยชน์ส่วนตนที่มีในปัจจุบันอาจจะทับซ้อนกับผลประโยชน์สาธารณะได้ในอนาคต

ในชีวิตประจำวันทุกคนต้องเคยพบกับปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการทำงาน การเงิน สุขภาพหรือปัญหาอื่น ๆ เช่น ปัญหาขัดแย้งในครอบครัว ปัญหาขัดแย้งของเด็ก ปัญหาของเพื่อนร่วมงาน เป็นต้นเมื่อเกิดปัญหาก็ก่เกิดทุกข์ แต่ละคนก็จะมามีวิธีแก้ไขปัญหา หรือแก้ทุกข์ด้วยวิธีการที่แตกต่างกันไป ซึ่งแต่ละคนอาจมีวิธีการเหมือนหรือต่างกัน และอาจให้ผลลัพธ์ที่เหมือนกันหรือต่างกันได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพื้นฐานความเชื่อความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ของบุคคล อาจจะขึ้นอยู่กับทฤษฎีและหลักการของความเชื่อที่ต่างกันเหล่านั้นด้วย

ความหมายของการคิดเป็น

“คิดเป็น” หมายถึง กระบวนการที่คนเรานำมาใช้ในการตัดสินใจโดยต้องแสวงหาข้อมูลของตนเอง ข้อมูลของสภาพแวดล้อมในชุมชนและสังคม และข้อมูลทางหลักวิชาการ แล้วนำมาวิเคราะห์หาทางเลือกในการตัดสินใจที่เหมาะสม มีความพอดีระหว่างตนเองและสังคม

สรุป ความหมายของ “คิดเป็น”

1. การวิเคราะห์ปัญหาและแสวงหาคำตอบหรือทางเลือกเพื่อแก้ปัญหาและดับทุกข์
2. การคิดอย่างรอบคอบเพื่อการแก้ปัญหาโดยอาศัยข้อมูลตนเอง ข้อมูลสังคมสิ่งแวดล้อมและข้อมูลวิชาการ

2. ความสำคัญของการคิดเป็น

ความสำคัญของการคิดเป็น เป็นสิ่งที่มีคุณค่า เพราะการคิดช่วยให้คนได้มองเห็นสภาพปัญหาต่าง ๆ ในอนาคตซึ่งจะช่วยให้บุคคลได้คิดหาแนวทางในการหลีกเลี่ยงหรือป้องกันได้และการคิดช่วยขยายความหมายของสิ่งต่าง ๆ ในโลกได้ และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการคิด คือ คนจะมีการปฏิบัติหรือการกระทำตามที่เขาคิด ถึงแม้ว่ามันจะถูกหรือผิด

ก็ตาม เนื่องจากการคิดมีพลังอำนาจ จึงต้องมีการควบคุม โดยได้แนะนำวิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการช่วยรักษาความคิดให้เป็นไปอย่างถูกต้อง มีการควบคุมเงื่อนไขภายใต้การสังเกต

สรุปความคิดตามสิ่งที่เกิดขึ้น และมีการคิดทบทวนแนวคิด กล่าวได้ว่า สิ่งที่บุคคลรู้จะเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดกระบวนการคิดครั้งแรก แล้วจึงนำไปสู่การคิดในสิ่งอื่น ๆ ซึ่งสามารถเชื่อมโยงให้เกิดความสมบูรณ์ของกระบวนการคิดนั้น เนื่องจากการคิดมีอิทธิพลอย่างมากจากกิเลสที่อยู่ในภายในตัวบุคคลและสังคม

ผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์สาธารณะและผลประโยชน์ส่วนตนการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม มีลักษณะทำนองเดียวกันกับกฎศีลธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี หลักคุณธรรม จริยธรรม กล่าวคือ การกระทำใด ๆ ที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม เป็นสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยง ไม่ควรจะทำ แต่บุคคลแต่ละคนแต่ละกลุ่ม แต่ละสังคมอาจเห็นว่าการขัดกันก็ยังไม่อาจมีระดับของความหนักเบาแตกต่างกัน และในกรณีที่มีการฝ่าฝืนบางเรื่อง บางคนอาจเห็นว่าไม่เป็นไร เป็นเรื่องเล็กน้อย หรืออาจเห็นเป็นเรื่องใหญ่ ต้องถูกประณามตำหนิ ฯลฯ แตกต่างกันตามสภาพของสังคม

โดยพื้นฐานแล้ว เรื่องการขัดกันแห่งผลประโยชน์จึงเป็นกฎศีลธรรมประเภทหนึ่ง ที่บุคคลไม่ควรละเมิดหรือฝ่าฝืน แต่เนื่องจากการฝ่าฝืนกันมาก และบุคคลผู้ฝ่าฝืนไม่มีความเกรงกลัวหรืออายต่อการฝ่าฝืนนั้น สังคมก็ไม่ลงโทษหรือลงโทษไม่เพียงพอที่จะมีผลเป็นการห้ามการกระทำดังกล่าว และในที่สุดจึงมีการตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์มากขึ้น

หน้าที่ทับซ้อน (conflict of duty) หรือผลประโยชน์เบียดซ้อนกัน (competing interests) มี 2 ประเภท

1. ประเภทแรก เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่มีบทบาทหน้าที่มากกว่าหนึ่ง เช่น เป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานและเป็นคณะกรรมการด้านระเบียบวินัยประจำหน่วยงานด้วย ปัญหาจะเกิดเมื่อไม่สามารถแยกแยะบทบาทหน้าที่ทั้งสองออกจากกันได้ อาจทำให้ทำงานไม่มีประสิทธิภาพ หรือแม้กระทั่งเกิดความผิดพลาด หรือผิดกฎหมาย ปกติหน่วยงานมักมีกลไกป้องกันปัญหานี้ด้วยแยกแยะบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ ให้ชัดเจน แต่ก็ยังมีปัญหาได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน่วยงานที่มีกำลังคนน้อย หรือมีเจ้าหน้าที่บางคนเท่านั้นที่สามารถทำงานบางอย่างที่คนอื่น ๆ ทำไม่ได้ คนส่วนใหญ่ไม่ค่อยห่วงปัญหานี้กันเพราะดูเหมือนไม่มีเรื่องผลประโยชน์ส่วนตนมาเกี่ยวข้อง

2. ประเภทที่สอง เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่มีบทบาทหน้าที่มากกว่าหนึ่งบทบาท และการทำบทบาทหน้าที่ในหน่วยงานหนึ่งนั้น ทำให้ได้ข้อมูลภายในบางอย่างที่อาจนำมาใช้เป็นประโยชน์แก่การทำบทบาทหน้าที่ให้แก่อีกหน่วยงานหนึ่งได้ ผลเสีย คือ ถ้านำข้อมูลมาใช้ก็อาจเกิดการประพฤติมิชอบหรือความลำเอียงอคติต่อคนบางกลุ่ม

ดังนั้น ควรถือได้ว่าหน้าที่ทับซ้อนเป็นปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนด้วย เพราะว่ามีหลักการจัดการแบบเดียวกัน นั่นคือ การตัดสินใจทำหน้าที่ต้องเป็นกลางและกลไกการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนก็สามารถนำมาจัดการกับหน้าที่ทับซ้อนได้

รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน ศาสตร์พระราชา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน

ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน (conflict of Interest) คือ ผลประโยชน์ส่วนตัวของเจ้าหน้าที่รัฐไปขัดแย้งกับผลประโยชน์ส่วนรวมแล้วต้องเลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งทำให้ตัดสินใจได้ยากในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดความเป็นธรรมและปราศจากอคติ

2.รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน มีรูปแบบดังต่อไปนี้

2.1 **การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ (Accepting benefits)** เช่น การรับของขวัญจากบริษัทธุรกิจ บริษัทขายยา หรืออุปกรณ์การแพทย์ สนับสนุนค่าเดินทางให้ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ที่ไปประชุมเรื่องอาหารและยาที่ต่างประเทศหรือหน่วยงานราชการรับเงินบริจาค สร้างสำนักงานจากธุรกิจที่เป็นลูกค้าของหน่วยงานหรือแม้กระทั่งในการใช้งบประมาณของรัฐ เพื่อจัดซื้อจัดจ้างแล้วเจ้าหน้าที่ได้รับของแถม หรือประโยชน์ตอบแทน เป็นต้น

2.2 **การทำธุรกิจกับตนเอง (Self-dealing) หรือเป็นคู่สัญญา (Contracts)** หมายถึง สถานการณ์ที่ผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะ มีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด เช่น การใช้ตำแหน่งหน้าที่ทำให้หน่วยงานทำสัญญาซื้อสินค้าจากบริษัทของตนเอง หรือจ้างบริษัทของตนเป็นที่ปรึกษา หรือซื้อที่ดินของตนเองในการจัดสร้างสำนักงาน สถานการณ์เช่นนี้เกิดบทบาทที่ขัดแย้ง เช่น เป็นทั้งผู้ซื้อ และผู้ขายในเวลาเดียวกัน

2.3 การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะ หรือหลังเกษียณ (Post - employment)

หมายถึง การที่บุคคลลาออกจากหน่วยงานของรัฐ และไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกัน เช่น ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ขององค์การอาหารและยา ลาออกจากงานราชการและไปทำงานในบริษัทผลิตหรือขายยา หรือผู้บริหารกระทรวงคมนาคมหลังเกษียณออกไปทำงานเป็นผู้บริหารของบริษัทธุรกิจสื่อสาร

2.4 **การทำงานพิเศษ** (Outside employment or moonlighting) ในรูปแบบนี้มีได้หลายลักษณะ เช่น ผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจที่เป็นการแข่งขันกับหน่วยงาน หรือองค์การสาธารณะที่สังกัด หรือการรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการ โดยอาศัยตำแหน่งในราชการสร้างความน่าเชื่อถือว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัดในการพิจารณาจากหน่วยงานที่ที่ปรึกษาสังกัดอยู่ หรือในกรณีที่เป็นผู้ตรวจสอบบัญชีของกรมสรรพากร ก็รับงานพิเศษเป็นที่ปรึกษา หรือเป็นผู้ทำบัญชีให้กับบริษัทที่ต้องถูกตรวจสอบ

2.5 **การรู้ข้อมูลภายใน** (Inside information) หมายถึง สถานการณ์ที่ผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะใช้ประโยชน์จากการรู้ข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ของตนเอง เช่น ทราบว่ามีการตัดถนนผ่านบริเวณใดก็จะเข้าไปซื้อที่ดินนั้นในนามของภรรยา หรือทราบว่าจะมีการซื้อขายที่ดินเพื่อทำโครงการของรัฐ ก็จะเข้าไปซื้อที่ดินนั้นเพื่อเก็งกำไร และขายให้กับรัฐในราคาที่สูงขึ้น

2.6 **การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว** (Using your employer's property for private advantage) เช่น การนำเครื่องใช้สำนักงานต่าง ๆ กลับไปใช้ที่บ้าน การนำรถยนต์ราชการไปใช้ในงานส่วนตัว

2.7 **การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้ง เพื่อประโยชน์ทางการเมือง** (Pork - barreling) เช่น การที่รัฐมนตรีอนุมัติโครงการไปลงพื้นที่ หรือบ้านเกิดของตนเอง หรือการใช้งบประมาณสาธารณะเพื่อหาเสียง

2.8 **การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติ หรือพวกพ้อง** (Nepotism) เป็น “ระบบอุปถัมภ์พิเศษ” เช่น การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ใช้อิทธิพลหรือใช้อำนาจหน้าที่ทำให้หน่วยงานของตนเข้าทำสัญญากับบริษัทของพี่น้องของตน

2.9 **การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น** (influence) เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้อง เช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่ข่มขู่ผู้ได้บังคับบัญชาให้หยุดทำการตรวจสอบบริษัทของเครือญาติของตน

ดังนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่คนทุกวัย ทุกระดับในสังคมต้องจัดการระบบการคิดให้สามารถแยกแยะได้อย่างชัดเจนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (ประเทศชาติ) ซึ่งการสร้างสังคมสุจริตทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันลดสิ่งที่เกิดจากการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ถ้าคนในสังคมไม่เห็นความสำคัญอาจนำประเทศชาติไปสู่การทุจริตอย่างมหาศาล ก่อให้เกิดผลเสียหายร้ายแรงที่ไม่อาจประเมินค่าได้ต่อประเทศชาติในอนาคต

จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้ การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ จะช่วยลดการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนจากการทุจริต โดย ดร. อานนท์ ศักดิ์วรวิชญ์ คณะสถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กล่าวสรุป ศาสตร์พระราชา จากปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ดังนี้

1. จากปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในฐานะหลักการนำทาง ประกอบด้วย สามห่วง สองฐานคือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัว มีฐานความรู้ และฐานคุณธรรม
2. วิธีการของศาสตร์พระราชา คือ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา โดยต้องเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา คน วัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม เข้าใจ หมายถึง การใช้ข้อมูลที่มีอยู่แล้ว การใช้และแสวงหาข้อมูลเชิงประจักษ์ การวิเคราะห์และการวิจัย การทดลองใช้จนได้ผลจริงก่อนเข้าถึง หมายถึง การระเบิดจากข้างในเข้าใจกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนา และสร้างปัญญา สังคม พัฒนา หมายถึง การพัฒนาที่ประชาชนเริ่มต้นด้วยตนเอง พึ่งพาตนเองได้ และมีต้นแบบในการเผยแพร่ความรู้ให้ประชาชนได้เรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้
3. การประยุกต์แห่งศาสตร์พระราชา ต้องทำด้วยความรัก ความปรารถนาและด้วยใจ ต้องประยุกต์ใช้อย่างยั่งยืน ไม่ยึดติดตำรา ปรับตามบุคคล สภาพพื้นที่และสถานการณ์ ตัวอย่าง การประยุกต์แห่งศาสตร์พระราชา ได้แก่ โครงการพระราชดำริกว่า 4,000 โครงการ เกษตรทฤษฎีใหม่ แก่งลัดดิน แก้มลิง ฝนหลวง กังหันชัยพัฒนา ภูเขาไฟแช่เย็น เชื้อเพลิงชีวภาพ ชลสิทธิ์ สถานีวิทยุ อส. ถนนวงแหวน ถนนรัชดาภิเษก ทางด่วนลอยฟ้าถนนบรมราชชนนี สะพานพระราม 8 เป็นต้น

ผลลัพธ์ของศาสตร์พระราชา คือ ตามพระปฐมบรมราชโองการ “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรมเพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” ในส่วน “ประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” แสดงให้เห็นถึงทรงทำเพื่อส่วนรวม คนในสังคมจะได้รับประโยชน์ร่วมกัน สอนให้ประชาชนรู้จักพออยู่พอกิน และรู้จักสามัคคีอันเป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืนทำให้เกิดความพอเพียง พอประมาณ ส่งผลทำให้ไม่เกิดการทุจริต หาประโยชน์ส่วนตน และไม่ก่อให้เกิดเป็นผลประโยชน์ทับซ้อน

แบบทดสอบก่อน - หลังเรียน

ให้ผู้เรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้อง

1. ข้อใดต่อไปนี้เป็น การเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวม

- ก. ใช้ไฟในที่ทำงานอย่างประหยัด
- ข. ลาออกจากงานโดยไม่แจ้งล่วงหน้า
- ค. นำของในสำนักงานมาใช้ที่บ้าน
- ง. ไปทำงานสายเป็นประจำ

2. ข้อใดคือการใช้ทรัพยากรของรัฐเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

- ก. นำรถราชการไปใช้ส่วนตัวในวันหยุด
- ข. ใช้เครื่องถ่ายเอกสารในที่ทำงานเพื่อราชการ
- ค. ใช้น้ำประปาอย่างประหยัด
- ง. ช่วยงานสาธารณะในชุมชน

3. การหลีกเลี่ยงการเสียภาษี เป็นการกระทำที่ส่งผลอย่างไร

- ก. ส่งเสริมความยุติธรรม
- ข. ช่วยประหยัดเงินส่วนตัว
- ค. บ่อนทำลายผลประโยชน์ของประเทศชาติ
- ง. ทำให้เศรษฐกิจเติบโต

4. การเสียภาษีตามกฎหมายเป็นหน้าที่ของใคร

- ก. เฉพาะคนรวย
- ข. ข้าราชการเท่านั้น
- ค. คนที่สมัครใจเท่านั้น
- ง. ทุกคนที่มีรายได้ตามกฎหมาย

5. การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมส่งผลดีต่อสังคมอย่างไร

- ก. ทำให้เกิดการแข่งขันสูง
- ข. ทำให้สังคมสงบสุขและน่าอยู่

ค. ส่งเสริมให้คนเห็นแก่ตัว

ง. ทำให้คนขาดแรงจูงใจ

6. การอาสาเก็บขยะในชุมชนถือเป็นการกระทำในลักษณะใด

- ก. เห็นแก่ผลประโยชน์ตนเอง
- ข. หวังชื่อเสียง
- ค. ร่วมสร้างสาธารณประโยชน์
- ง. เพื่อความบันเทิง

7. ข้อใดแสดงถึงการละเลยผลประโยชน์ส่วนรวม

- ก. ไม่ทิ้งขยะลงพื้น
- ข. ลักลอบตัดไม้ในป่า
- ค. ร่วมมือทำความสะอาดวัด
- ง. จัดเวรยามให้หมู่บ้าน

8. การข้ามถนนบนทางม้าลายแสดงถึงอะไร

- ก. หวังประโยชน์ส่วนตัว
- ข. ใช้สิทธิในทางที่ผิด
- ค. เคารพกฎจราจรและสิทธิส่วนรวม
- ง. ไม่เข้าใจสิทธิของตนเอง

9. ข้อใดคือผลเสียของการไม่คำนึงถึงส่วนรวม

- ก. การช่วยเหลือเกินไป
- ข. ความปลอดภัยของสังคมลดลง
- ค. เกิดความสามัคคี
- ง. การบริหารจัดการที่ดี

10. การใช้เสียงในการเลือกตั้งโดยคำนึงถึงผลส่วนรวมควรทำอย่างไร

- ก. เลือกผู้สมัครที่แจกของ
- ข. เลือกตามพรรคที่ชอบอย่างเดียว
- ค. ศึกษานโยบายและเลือกผู้ที่เหมาะสม
- ง. ไม่ไปเลือกตั้งเลย

11. ข้อใดต่อไปนี้เป็นารแสดงออกถึงจริยธรรม

- ก. ลอกข้อสอบ
- ข. พุดโกหกเพื่อให้พ้นผิด
- ค. ใช้อำนาจในทางมิชอบ
- ง. ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์

12. การทุจริตคือการกระทำที่มีลักษณะอย่างไร

- ก. มีเหตุผล
- ข. เป็นประโยชน์แก่สังคม
- ค. เป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ
- ง. ช่วยเหลือผู้อื่น

13. การรักษาความลับขององค์กรเป็นตัวอย่างของ

- ก. การทุจริต
- ข. จริยธรรมในการทำงาน
- ค. การขัดขวางความยุติธรรม
- ง. การเห็นแก่ตัว

14. พฤติกรรมใดถือว่าการทุจริตในการศึกษา

- ก. อ่านหนังสือก่อนสอบ
- ข. ตั้งใจเรียน
- ค. ลอกข้อสอบ
- ง. เข้าร่วมกิจกรรม

15. ข้อใดแสดงถึงการละเมิดจริยธรรม

- ก. ซื่อสัตย์
- ข. รับของขวัญจากคู่สัญญา

ค. ทำงานตรงต่อเวลา

ง. เคารพกฎ

16. จริยธรรมในการทำงาน หมายถึงข้อใด

- ก. การประพฤติที่ดีเหมาะสมตามหน้าที่
- ข. การหาผลประโยชน์ให้ตนเอง
- ค. การใช้เวลาทำงานไปทำธุระส่วนตัว
- ง. การวิ่งเต้นให้ได้ตำแหน่ง

17. พฤติกรรมใดที่ไม่เป็นจริยธรรมของพลเมืองดี

- ก. ร่วมพัฒนาโรงเรียน
- ข. ไม่สนใจกฎหมาย
- ค. ปฏิบัติตามกฎหมาย
- ง. แจ้งเบาะแสการทุจริต

18. ถ้าพบเห็นการโกงข้อสอบควรทำอย่างไร

- ก. เพิกเฉย
- ข. แจ้งครูผู้สอน
- ค. ช่วยเพื่อนลอก
- ง. ทำเป็นไม่รู้ไม่เห็น

19. การทำความดีแม้ไม่มีใครเห็นถือว่าเป็นอะไร

- ก. เสียเวลา
- ข. ทำเพราะกลัว
- ค. เป็นจริยธรรม
- ง. ทำตามแฟชั่น

20. ความแตกต่างที่ชัดเจนระหว่างจริยธรรมและการทุจริตคืออะไร

- ก. การทุจริตได้ประโยชน์มากกว่า
- ข. จริยธรรมส่งเสริมความถูกต้อง ส่วนการทุจริตทำลายความถูกต้อง

ค. ไม่มีความแตกต่าง

ง. จริยธรรมเฉพาะที่บ้าน ส่วนการทุจริตทำที่ทำงาน

เฉลย: 1 ก 2 ก 3 ค 4 ง 5 ข 6 ค 7 ข 8 ค 9 ข 10 ค 11 ง 12 ค 13 ข 14 ค 15 ข

16 ก 17 ข 18 ข 19 ค 20 ข

แผนการเรียนรู้รายสัปดาห์ วิชาการป้องกันการทุจริต สค22๐22

จำนวน 2 หน่วยกิต

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา ๒๕68 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ครั้งที่ 18

วันที่....12..... เดือน.....กันยายน..... พ.ศ.....2568...

เรื่อง พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม

จำนวน ๖ ชั่วโมง

ตัวชี้วัด

- 1.1 เข้าใจและประพจน์เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่และเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญปัจจุบันของพลเมืองดี
- 1.2 อธิบายบทบาทหน้าที่ของเยาวชนในการเป็นพลเมืองดี
- 1.3 อธิบายความเป็นพลเมืองตามวิถีประชาธิปไตย
- 1.4 ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 1.5 ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
- 2.1 เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎกติกา กฎหมาย และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี มีส่วนร่วมในการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริต

- 2.2 มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน
- 2.3 มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
- 3.1 รู้และเข้าใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบเกี่ยวกับตนเองและผู้อื่น
- 3.2 ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น
- 3.3 มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความซื่อสัตย์
- 4.1 รู้ เข้าใจ บอกความหมายของความเป็นพลเมือง
- 4.2 ประพฤติปฏิบัติตนตามหลักความเป็นพลเมืองในการดำเนินชีวิต
- 4.3 มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
- 5.1 รู้ เข้าใจ บอกความหมายของความเป็นพลโลกสุจริต
- 5.2 ประพฤติปฏิบัติตนตามหลักความเป็นพลโลกในการดำเนินชีวิต
- 5.3 มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

เนื้อหา

1. การเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นที่มีต่อประเทศชาติ
 - 1.1 ความหมายของสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นที่มีต่อประเทศชาติ
 - 1.2 ความสำคัญของการเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่น
2. ระเบียบ กฎ กติกา กฎหมายกับการเป็นพลเมืองที่ดีมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปราม การทุจริต
 - 2.1 ความหมายความสำคัญของระเบียบ กฎ กติกาและกฎหมายกับการเป็นพลเมืองที่ดี
 - 2.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเป็นพลเมืองที่ดีมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

3. ความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น
 - 3.1 ความหมายของคำว่ารับผิดชอบ
 - 3.2 แนวทางการประยุกต์ความรับผิดชอบมาใช้ในการดำเนินชีวิต
4. ความเป็นพลเมือง
 - 4.1 ความหมายของคำว่าความเป็นพลเมือง
 - 4.2 แนวทางการประยุกต์ความเป็นพลเมืองมาใช้ในการดำเนินชีวิต
5. ความเป็นพลโลก
 - 5.1 ความหมายของคำว่าความเป็นพลโลก
 - 5.2 แนวทางการประยุกต์ความเป็นพลโลกมาใช้ในการดำเนินชีวิต

ขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 การกำหนดสภาพปัญหา ความต้องการในการเรียนรู้ (O : Orientation)

- ครูทักทายกล่าวนำ และอธิบายความหมาย ความสำคัญ หน้าที่ของตนเอง และหน้าที่ต่อประเทศชาติ
- ๑. ความหมายของสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นที่มีต่อประเทศชาติ
- 2. ความสำคัญของการเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่น
- ๓. ครูตั้งคำถาม ถามผู้เรียนว่า ผู้เรียนนับถือศาสนาใดเพราะเหตุใด
- ๔. ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถาม ข้อสงสัย ก่อนเข้าสู่ขั้นตอนต่อไป

ขั้นที่ 2 การแสวงหาข้อมูล และการจัดการเรียนรู้ (N : New ways of learning)

1. ครูและผู้เรียนวางแผนวิธีการเรียนรู้เนื้อหาที่กำหนด
2. ครูให้ผู้เรียนศึกษาเรื่องระเบียบ กฎ กติกา กฎหมายกับการเป็นพลเมืองที่ดีมีส่วนร่วมในการป้องกัน

และปราบปราม การทุจริต

3. ความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น
3. ครูจัดกิจกรรมแบ่งกลุ่มผู้เรียนเพื่อมอบหมายงานตามใบงาน
4. ครูให้ผู้เรียนทำใบงานตามแบบที่กำหนดแล้วส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติและนำไปประยุกต์ใช้ (I : Implementation)

4. ผู้เรียนนำเสนอความรู้ที่ได้รับจากใบความรู้ โดยผู้เรียนส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้น
5. ครูให้ผู้เรียนบอกความเป็นพลเมืองที่ดีที่ผู้เรียนนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันคนละ 1 เรื่อง
6. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปเนื้อหา

ขั้นที่ 4 การประเมินผล (E : Evaluation)

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนและจดบันทึก
2. ขั้นตอนที่ ๓ หากพบว่า ทักษะการพูดของผู้เรียนคนใดควรปรับปรุง ให้ครูบันทึกผลพร้อมทั้งฝึกทักษะเพิ่มเติมให้เป็นรายบุคคลส่วนผู้เรียนที่มีทักษะดีอยู่แล้ว ครูส่งเสริมให้ดียิ่งขึ้น
3. จดบันทึกความก้าวหน้าของผู้เรียนในแต่ละทักษะเป็นรายบุคคล

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือแบบเรียน วิชาการป้องกันการทุจริต สค22๐22
2. ใบความรู้
3. ใบงาน

การวัดและการประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรม
2. แบบทดสอบ (ใบงาน)
2. การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่ม

ใบความรู้

ประพัตติตนเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่และเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญปัจจุบัน ของพลเมืองดี

ความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต เป็นการสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต เป็นการปรับเปลี่ยนสภาพสังคม โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการกล่อมเกล่าในทุกช่วงวัย เพื่อสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต และปลูกฝังความพอเพียง มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต ความเป็นพลเมืองดี มีจิตสาธารณะ เพื่อให้เด็ก เยาวชน ผู้ใหญ่เกิดพฤติกรรมที่ละอายต่อการกระทำผิด ดังนั้น เราต้องแยกแยะให้ได้ว่า พฤติกรรมใดที่จะต้องมีความละอายต่อการทุจริตและพฤติกรรมใดที่ไม่ควรทนต่อการทุจริตแล้วนำไปปฏิบัติ เพื่อให้การทุจริตลดลงจากสังคมปัจจุบัน

1.ความหมายของความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

คำว่า “ความละอาย” และ “ความไม่ทน” ได้มีการให้ความหมายไว้ ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554ให้ความหมายของคำว่า ละอาย หมายถึง การรู้สึกอายที่จะทำในสิ่งที่ไม่ถูกไม่ควร เช่น ละอายที่จะทำผิด ละอายใจ

ความละอาย เป็นความละอายและความเกรงกลัวต่อสิ่งที่ไม่ดี ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม เพราะเห็นถึงโทษหรือผลกระทบที่จะได้รับการกระทำนั้น จึงไม่กล้าที่จะกระทำ ทำให้ตนเองไม่หลงทำในสิ่งที่ผิดนั้นคือ มีความละอายใจ ละอายต่อการทำผิด

ความไม่ทนต่อการทุจริต หมายถึง การแสดงออกต่อการกระทำที่เกิดขึ้นกับตนเอง หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือสังคมในลักษณะที่ไม่ยินยอม ไม่ยอมรับในพฤติกรรมที่เป็นการประพฤติชั่ว ประพฤติไม่ดีไม่ซื่อตรง คดโกง ฉ้อโกง

ความสำคัญของความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

ปัจจุบันปัญหาการทุจริตในประเทศไทย มีแนวโน้มหนักหน่วง และรุนแรงมากขึ้น การทุจริตมีรากฐานมาจากทัศนคติของผู้คนในสังคม ค่านิยมแบบนิยมพวกพ้อง และเครือข่าย ระบบอุปถัมภ์ความสัมพันธ์ในเชิงผลประโยชน์ จนเกิดการทุจริตในรูปแบบต่าง ๆ ดังนั้น การสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริตจึงเป็นการปรับเปลี่ยนทัศนคติ วัฒนธรรม เพื่อสร้างความเข้มแข็งในทางคุณธรรมของสังคม จำเป็นต้องปลูกฝังคุณธรรมให้ผู้คนในสังคมเกิดความละเอียด และความไม่ทนต่อการทุจริต เพื่อเป็นการแก้ปัญหาสังคมไทยที่ยั่งยืน ในฐานะที่ผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เมื่อพบพฤติกรรมที่เป็นการทุจริต ผู้เรียนควรจะเป็นผู้ที่แสดงถึงความเป็นผู้มี ความไม่ทนต่อการทุจริตได้ เช่น กรณีตัวอย่างต่อไปนี้

1) เมื่อพบว่าเพื่อนปฏิบัติตนเป็นผู้ทุจริต ต้องแจ้งครู ผู้ปกครอง หรือผู้เกี่ยวข้อง เพื่อไม่ให้เพื่อนกระทำผิด

2) เมื่อพบบุคคลอื่น ๆ ไม่ปฏิบัติตนในการเข้าแถวรับบริการต่าง ๆ ในสังคม ควรแจ้งให้ปฏิบัติให้ถูกต้องด้วยวาจาที่สุภาพ

1.การทำงานที่ได้รับมอบหมาย หมายถึง งานที่ครูได้มอบหมายให้ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้าเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย และนำเสนอผลการเรียนรู้ตามระยะเวลาที่กำหนด

ตัวอย่าง เช่น ครูมอบหมายให้ผู้เรียนทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย และสรุปเป็นรายสัปดาห์ แล้วนำมาเสนอในกลุ่มใหญ่

2.การทำความสะอาดสถานที่พบกลุ่ม หมายถึง การผลัดเปลี่ยนกันทำความสะอาดของสถานที่พบกลุ่มของผู้เรียน ตามที่ได้รับมอบหมาย โดยอาจกำหนดให้ทำความสะอาดในพื้นที่บริเวณต่าง ๆ ของสถานที่พบกลุ่ม เหตุผลของการให้ทำความสะอาดสถานที่พบกลุ่ม

เป็นการฝึกการเสียสละให้ส่วนรวม มีความรับผิดชอบ รักษาความสะอาด ของสถานที่พบบกลุ่ม

3.การสอบ หมายถึง การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ซึ่งมีข้อปฏิบัติ กฎ ระเบียบของผู้เข้าสอบต้องปฏิบัติในการสอบดังต่อไปนี้

1)การแต่งกาย ถ้าเป็นผู้เรียนต้องแต่งเครื่องแบบผู้เรียนแล้วแต่กรณี ถ้าเป็นผู้เข้าสอบต้องแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อยตามประเพณีนิยมที่สถานศึกษากำหนด

2)ไปถึงสถานที่สอบก่อนเวลาเริ่มสอบ ผู้ใดไปไม่ทันเวลา เมื่อลงมือสอบวิชาใดแล้วไม่มีสิทธิเข้าสอบในวิชานั้น

3) ไม่เข้าห้องสอบก่อนได้รับอนุญาต

4) ไม่นำเอกสาร เครื่องอิเล็กทรอนิกส์หรือเครื่องมือสื่อสารใด ๆ เข้าไป ในห้องสอบ

5) นั่งตามที่กำหนดให้ จะเปลี่ยนที่นั่งก่อนได้รับอนุญาตไม่ได้

6) ปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการสอบ และคำสั่งของผู้กำกับการสอบ โดยไม่ทุจริตในการสอบ

7)มิให้ผู้เข้าสอบคนอื่นคัดลอกคำตอบของตน รวมทั้งไม่พูดคุยกับผู้ใดในเวลาสอบ เมื่อมีข้อสงสัยหรือมีเหตุจำเป็นให้แจ้งต่อผู้กำกับการสอบ

8) ประพฤติตนเป็นสุภาพชน

9)ผู้ใดสอบเสร็จก่อน ผู้นั้นต้องออกไปห่างจากห้องสอบ และไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนแก่ผู้ที่ยังสอบอยู่

10) ไม่นำกระดาษคำตอบที่ผู้กำกับการสอบแจกให้ออกไปจากห้องสอบ

4.การแต่งกาย เป็นสิ่งสำคัญและเป็นสิ่งแรกที่คนทั่วไปพบเห็น การแต่งกายที่ดีจะช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพ เกิดความประทับใจ มีความน่าเชื่อถือให้กับผู้ที่พบเห็น แต่ทางตรงกันข้ามหากแต่งกายไม่เรียบร้อยไม่ถูกกาลเทศะก็อาจจะถูกมองในแง่ลบได้โดยผู้เรียนควรแต่งกายสุภาพเรียบร้อยตามประเพณีนิยม

5.กิจกรรมผู้เรียน (ในสถานศึกษา ชุมชน สังคม) หมายถึง วิธีการกิจกรรมที่ครู หรือผู้เกี่ยวข้องนำมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จาก

ประสบการณ์จริง การฝึกปฏิบัติให้คิดได้ คิดเป็น ทำเป็น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพตามเป้าหมาย เช่น จัดให้ผู้เรียนไปค้นคว้าศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น

6.การเข้าแถวรับบริการ ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้ให้ความหมาย

“บริการ” หมายถึง ปฏิบัติรับใช้ หรือให้ความสะดวกต่าง ๆ การให้บริการเป็นงานที่มีผู้คอยช่วยอำนวยความสะดวกซึ่งก็คือ“ผู้ให้บริการ” และผู้มารับความสะดวกก็คือ “ผู้มารับบริการ”

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้ให้ความหมายคำว่า “เข้าแถว” หมายถึง ยืนเรียงต่อกันเป็นแนว เช่น เข้าแถวหน้ากระดาน เข้าแถวตอนเรียงหนึ่ง

ดังนั้น การเข้าแถวรับบริการ จึงหมายถึง การยืนเรียงต่อกันเป็นแถวตอนเรียงหนึ่งของผู้รับบริการ เพื่อรับบริการ หรือความสะดวกอย่างหนึ่งอย่างใดจากผู้ให้บริการ เช่น เข้าแถวซื้ออาหาร ใช้บริการรถโดยสารประจำทาง จ่ายเงินชำระค่าน้ำ ค่าไฟฟ้าตามเคาน์เตอร์ให้บริการ เป็นต้น

ประชาชน คือ คนธรรมดาทั่วไปที่อาศัยอยู่ในประเทศใดประเทศหนึ่ง ถ้าอาศัยในประเทศไทยเรียกว่า ประชาชนชาวไทย หรือพลเมืองไทย

พลเมือง หมายถึง คนที่มีสิทธิและหน้าที่ในฐานะประชาชนของประเทศใดประเทศหนึ่ง หรือประเทศที่อยู่ภายใต้ผู้ปกครองเดียวกัน มักมีวัฒนธรรมเดียวกัน

ความเป็นพลเมือง คือ สถานภาพของบุคคลที่จารีตประเพณีหรือกฎหมายของรัฐรับรองให้สิทธิและหน้าที่แห่งความเป็นพลเมืองแก่บุคคล (เรียก พลเมือง) ซึ่งอาจรวมสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง การทำงานและอาศัยอยู่ในประเทศ สิทธิกลับประเทศ สิทธิครอบครองอสังหาริมทรัพย์ และสิทธิการคุ้มครองผ่านกองทัพหรือการทูต พลเมืองยังมีหน้าที่อื่น เช่น หน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมายของรัฐ ชำระภาษี หรือรับราชการทหาร บุคคลที่ไม่มีความเป็นพลเมือง เรียกว่า ผู้ไร้สัญชาติ (Stateless)

คนไทยทั้งประเทศ คือ พลเมืองไทยทั้งหมดที่เป็นกำลังสำคัญของประเทศที่เข้ามามีส่วนในการเมืองการปกครอง สังคม เศรษฐกิจ ภายใต้กฎหมายอันเป็นรัฐธรรมนูญเดียวกัน มีสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ความรับผิดชอบในการพัฒนาประเทศไทยให้เจริญรุ่งเรือง

ประเทศที่จะเจริญก้าวหน้าและสงบสุขได้จะต้องเป็นประเทศที่มีพลเมืองที่ดี ความหมายของ **พลเมืองที่ดี** หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่พลเมืองได้ครบถ้วน ทั้งกิจที่ต้องทำ และกิจที่ควรทำสำหรับความหมายของ

หน้าที่ หมายถึง กิจที่ต้องทำ หรือควรทำ เป็นสิ่งที่กำหนดให้ทำ หรือห้ามมิให้กระทำ ถ้าทำจะก่อให้เกิดผลดี เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว หรือสังคมส่วนรวมแล้วแต่กรณี ถ้าไม่ทำหรือละเว้นการกระทำตามที่กำหนดจะได้รับผลเสียโดยตรง คือ ได้รับโทษ หรือถูกบังคับ เช่น ปรับ จำคุก หรือประหารชีวิต เป็นต้นโดยทั่วไปสิ่งที่ระบุกิจที่ต้องทำ ได้แก่ กฎหมาย เป็นต้น

2. ความสำคัญของพลเมืองดี

2.1 ด้านสังคม

- 1) พลเมืองที่ดีช่วยให้สังคมมีความสงบเรียบร้อย
- 2) สังคมมีการพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว
- 3) มีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยใช้หลักเหตุผล
- 4) ช่วยลดความขัดแย้งและการใช้ความรุนแรงในสังคม

2.2 ด้านเศรษฐกิจ

- 1) พลเมืองที่ดีจะประกอบสัมมาอาชีพสุจริต
- 2) ดำเนินชีวิตประจำวันอยู่บนพื้นฐานของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3) มีความประหยัดอดออม ไม่ใช้จ่ายเกินตัวและไม่ก่อหนี้
- 4) มีความร่วมมือจากทุกฝ่าย เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจทั้งระดับครอบครัวชุมชน และประเทศ

2.3 ด้านการเมืองการปกครอง

- 1) พลเมืองดียอมเคารพกฎหมาย

2) ปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตย

3) รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเอง

3. คุณลักษณะของพลเมืองดี

3.1 เคารพกฎหมาย

3.2 เคารพสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

3.3 มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ทั้งในครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลก

3.4 มีเหตุผลใจกว้าง และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3.5 มีคุณธรรมและจริยธรรมในการดำเนินชีวิตประจำวัน

3.6 มีจิตสาธารณะ คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม

3.7 มีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองการปกครอง

4. คุณธรรมจริยธรรมของพลเมืองดี

4.1 การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

1) มีจิตสาธารณะ

2) รู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

3) ให้ความช่วยเหลือคนรอบข้างและคนในสังคมอยู่เสมอ

4.2 การรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน

1) เคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง

2) เปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี

3) ยึดหลักเสียงส่วนมากเพื่อหาข้อยุติและเคารพเสียงส่วนน้อย

4.3 การมีระเบียบวินัย รับผิดชอบต่อหน้าที่

1) เคารพกฎระเบียบ และกติกาของสังคม

2) ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น และรู้จักปกป้องคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของตนเอง

3) ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ

4.4 ความซื่อสัตย์สุจริต

1) ไม่เบียดบังเอาทรัพย์สินของผู้อื่นมาเป็นของตน

2) มีความซื่อตรงต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

4.5 ความกล้าหาญและเชื่อมั่นในตนเอง

- 1) มีความกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์
- 2) ไม่ยอมรับหรือสนับสนุนการกระทำที่ไม่ถูกต้อง

4.6 ความสามัคคี

- 1) มีความรักใคร่กลมเกลียวต่อคนรอบข้าง
- 2) ไม่สร้างความแตกแยกในสังคม
- 3) ร่วมแรงร่วมใจกันทำงานเพื่อพัฒนาชาติ

4.7 ความละเอียดและเกรงกลัวต่อการทำชั่ว

- 1) มีความซื่อสัตย์
- 2) ปฏิบัติตนโดยยึดหลักธรรมในการดำเนินชีวิต
- 3) ละเว้นการทำในสิ่งไม่ดีทั้งหลาย

4.8 ส่งเสริมให้คนดีปกครองบ้านเมือง

- 1) ประชาชนควรเลือกคนดี มีความสามารถให้เข้าไปบริหารบ้านเมือง
- 2) ควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจทางด้านการปกครอง

5. บทบาทหน้าที่ของพลเมืองดี

5.1 ด้านการเมืองการปกครอง

5.1.1 เคารพกฎหมาย

- 1) ปฏิบัติตามกรอบของกฎหมายอย่างเคร่งครัด
- 2) ไม่กระทำการใด ๆ ที่ละเมิดต่อกฎหมายบ้านเมือง

5.1.2 รู้จักใช้สิทธิและหน้าที่ของตน

- 1) ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ให้ดีที่สุด
- 2) รู้จักปกป้องคุ้มครองสิทธิของตนเองและผู้อื่นอย่างเหมาะสม

5.1.3 ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

- 1) ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้งเพื่อเลือกคนดีเข้าไปบริหารประเทศ
- 2) ไม่นอนหลับทับสิทธิ
- 3) ไม่ขายสิทธิขายเสียง

5.2 ด้านเศรษฐกิจ

5.2.1 ประกอบอาชีพสุจริต

- 1) ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) รู้จักเก็บออมเงินเพื่อไว้ใช้จ่ายในยามจำเป็น

5.2.2 ใช้จ่ายอย่างประหยัด

- 1) มีวินัยทางการเงิน
- 2) ไม่นำเงินไปซื้อสิ่งของที่ไม่จำเป็น
- 3) ไม่อยากได้ในวัตถุสิ่งของที่เกินฐานะของตน

5.2.3 ขำระภาษี

- 1) ขำระภาษีครบตามจำนวน และตรงเวลา
- 2) ไม่กระทำการใดๆ เพื่อเป็นการหลบเลี่ยงภาษี

5.3 ด้านสังคมและวัฒนธรรม

5.3.1 รักษาความสงบเรียบร้อย

- 1) ไม่ก่อความวุ่นวายในสังคม
- 2) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่คนรอบข้าง
- 3) หลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรงตัดสินปัญหา

5.3.2 ช่วยเหลือคนพิการและผู้ด้อยโอกาส

- 1) มีเมตตากับผู้ด้อยโอกาสทั้งหลาย
- 2) ไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้พิการหรือผู้ด้อยโอกาส
- 3) ให้การสนับสนุนและส่งเสริมคนพิการและผู้ด้อยโอกาสตามความเหมาะสม

5.3.3 อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

- 1) อนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ
- 2) ถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมสืบทอดไปยังคนรุ่นหลัง

เรื่องที่ 2 การเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นที่มีต่อสังคม

การเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นที่มีต่อสังคม เป็นกรอบที่สำคัญในการดำรงตนของประชาชนและพลเมือง กล่าวได้ว่า “พลเมือง” มีความแตกต่างจากคำว่า “ประชาชน” และ “ราษฎร” ตรงที่ว่า พลเมืองจะแสดงออกถึงความกระตือรือร้นในการรักษาสิทธิต่าง ๆ ของตน รวมถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการแสดงออกซึ่งสิทธิ เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ความเป็นพลเมือง (Citizen) มีความหมายที่สะท้อนให้เห็นถึงบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของสมาชิกทางสังคมที่มีต่อรัฐต่างจากคำว่า ประชาชนที่กลายเป็นผู้รับคำสั่ง ทำตามผู้อื่น ทั้งนี้ทุกคนต่าง

ก็ยึดมั่นในสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ และปฏิบัติตนตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด ย่อมนำมา ซึ่งการอยู่ร่วมกันของคนในสังคมอย่างมีความสุขส่งผลทำให้ ประเทศชาติได้รับการพัฒนาสู่ความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว

สิทธิ หมายถึง อำนาจหรือผลประโยชน์ที่ได้รับการคุ้มครองและรองรับตามกฎหมาย

ตัวอย่าง เรื่องของ “สิทธิ”

1. สิทธิที่เป็นสิทธิเฉพาะบุคคล ได้แก่ สิทธิในชีวิตและร่างกาย สิทธิในเคหะสถานสิทธิในครอบครัว สิทธิในการประกอบอาชีพ และสิทธิในชื่อเสียงและเกียรติยศ

2. สิทธิเกี่ยวกับทรัพย์สิน คือ สิทธิที่เจ้าของมีอยู่ในทรัพย์สินนั้นโดยการถือกรรมสิทธิ์ และสามารถใช้ประโยชน์ใด ๆ ได้ ตามที่เจ้าของทรัพย์สินต้องการ เช่น มีสิทธิในการให้ผู้อื่นเช่าบ้าน สิทธิในการขายที่ดินของตน

3. สิทธิขั้นพื้นฐานของเด็ก ได้แก่

3.1 สิทธิที่จะมีชีวิตรอด เด็กจะต้องได้รับการดูแลสุขภาพขั้นพื้นฐาน มีสันติภาพและความปลอดภัย

3.2 สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา เด็กต้องมีครอบครัวที่อบอุ่น ได้รับการศึกษาที่ดีและภาวะโภชนาการที่เหมาะสม

3.3 สิทธิที่จะได้รับความคุ้มครอง เด็กต้องได้รับความคุ้มครองให้รอดพ้นจากการทำร้ายการล่วงละเมิด การละเลย การนำไปขายแรงงาน การใช้แรงงานเด็ก และการแสวงประโยชน์โดยมิชอบในรูปแบบอื่น ๆ

3.4 สิทธิในการมีส่วนร่วม เด็กสามารถแสดงความคิดเห็น แสดงออก การมีผู้รับฟังและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่มีผลกระทบกับตนเอง

หน้าที่ หมายถึง ภาวะที่บุคคลต้องกระทำหรือการละเว้นการกระทำเพื่อประโยชน์โดยตรงของการมีสิทธิ หน้าที่เป็นสิ่งที่บังคับให้มนุษย์ในสังคมต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ทางสังคมหรือกฎหมายบัญญัติไว้จะไม่ปฏิบัติตามไม่ได้

ตัวอย่าง ของ “หน้าที่”

1. หน้าที่ของพลเมืองตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ

1.1 หน้าที่ในการธำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

1.2 หน้าที่ในการป้องกันชาติบ้านเมือง

1.3 หน้าที่ในการเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายบ้านเมือง

1.4 หน้าที่ในการรับราชการทหาร

1.5 หน้าที่ในการเสียภาษีอากรตามกฎหมาย

1.6 หน้าที่ในการเข้ารับการศึกษาภาคบังคับ

1.7 หน้าที่ในการใช้สิทธิเลือกตั้งโดยสุจริต

2. หน้าที่ของพลเมืองตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายอื่น ๆ

2.1 หน้าที่ของบิดามารดาในการอุปการะเลี้ยงดูบุตร

2.2 หน้าที่ในการปฏิบัติตามอาชีพที่ตนรับผิดชอบ

2.3 หน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามสัญญาที่กระทำไว้

3. หน้าที่ของพลเมืองในระดับท้องถิ่น

3.1 หน้าที่ทางการเมือง เช่น การลงสมัครรับเลือกตั้ง การใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนในท้องถิ่นของตน เป็นต้น

3.2 หน้าที่ทางเศรษฐกิจ เช่น การประกอบอาชีพสุจริต การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์การร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น เป็นต้น

3.3 หน้าที่ทางสังคม เช่น การประพฤติดี การพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า เป็นต้น

เสรีภาพ หมายถึง ความเป็นอิสระของบุคคลที่จะกระทำการต่าง ๆ ได้ตามความต้องการของตนโดยไม่ละเมิดต่อผู้อื่นและไม่ผิดกฎหมาย

ตัวอย่าง ของ “เสรีภาพ”

1. เสรีภาพในการนับถือศาสนา

2. เสรีภาพในการประกอบอาชีพ

3. เสรีภาพในร่างกาย

4. เสรีภาพในเคหสถาน

5. เสรีภาพในการศึกษาอบรม

6. เสรีภาพในการเดินทาง

7. เสรีภาพในการพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา

8. เสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม สหภาพ สหกรณ์ และ
พรรคการเมือง

การปฏิบัติตนตามสิทธิภายใต้กรอบของรัฐธรรมนูญโดยไม่กระทบ
สิทธิของบุคคลอื่น ย่อมได้ชื่อว่าเป็นบุคคลผู้มีส่วนนำพาบ้านเมืองให้ได้รับ
การพัฒนา อีกทั้งการปฏิบัติตนด้วยการเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นใน
สังคม ย่อมเป็นสิ่งที่จะช่วยจัดระเบียบให้สังคมมีความสงบสุข ซึ่งสมาชิก
ทุกคนในสังคมจะต้องไม่ละเมิดสิทธิของสมาชิกคนอื่นในสังคม การไม่
ละเมิดสิทธิของสมาชิกคนอื่น ๆ ในสังคม มีแนวทางการปฏิบัติตนในการ
เคารพสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น ดังนี้

1. ต้องเคารพในสิทธิของกันและกัน โดยไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของ
ผู้อื่น สมาชิกทุกคนในสังคมสามารถแสดงออกได้หลายประการ เช่น การ
แสดงความคิดเห็น การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นต้น

2. ต้องรู้จักใช้สิทธิของตนเองและการแนะนำให้ผู้อื่นรู้จักการใช้สิทธิ
ของตนเองได้อย่างถูกต้อง

3. ต้องรู้จักการเรียนรู้และการทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสิทธิ และ
เสรีภาพตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เช่น เรื่อง สิทธิเสรีภาพของความ
เป็นมนุษย์ เป็นต้น

4. ต้องปฏิบัติตนตามหน้าที่ของชาวไทยตามที่บัญญัติไว้ใน
รัฐธรรมนูญ เช่น การเสียภาษีการไปเลือกตั้ง เป็นต้น

การให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตนในการเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตน
เองและผู้อื่นที่มีต่อสังคม จะเป็นส่วนสำคัญส่งผลให้ชุมชน สังคมเกิดการ
พัฒนาและเมื่อสังคมเกิดความมั่นคง เข้มแข็งจะส่งผลให้ประเทศชาติเกิด
ความมั่นคงเข้มแข็งด้วยเช่นกัน

ความรับผิดชอบต่อชุมชน

ชุมชนเป็นที่อยู่อาศัย เป็นดินแดนบ้านเกิดเมืองนอนของเรา เราจึงรัก
หวงแหนแผ่นดินแม่ โดยการสร้างชุมชนที่น่าอยู่ทำให้ทุกคนอยู่เย็นเป็นสุข

ความรับผิดชอบ (Responsibility) หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่
แสดงออกถึงความเอาใจใส่จดจ่อตั้งใจ มุ่งมั่นต่อหน้าที่การงาน การศึกษา

เล่าเรียน การเป็นอยู่ของตนเอง และผู้อยู่ในความดูแล ตลอดจนสังคม อย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายในเวลาที่กำหนด ยอมรับผลการกระทำทั้งผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้น รวมทั้งปรับปรุง การปฏิบัติงานให้ดีขึ้น เป็นความผูกพันในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จ ล่วงไปได้

ชุมชน หมายถึง หมู่ชน กลุ่มคนที่อยู่รวมกันเป็นสังคมขนาดเล็ก อาศัยอยู่ในอาณาบริเวณเดียวกันและมีผลประโยชน์ร่วมกันในพื้นที่ที่มีคนอาศัยอยู่มาก

ความรับผิดชอบต่อชุมชน เป็นการแสดงออกถึงความเอาใจใส่ในการดูแลและร่วมรับผิดชอบที่อยู่อาศัยในชุมชนเดียวกัน โดยมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เช่น ป่าชุมชน ลำคลอง หนองบึง ทางเท้า ถนนไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ที่ทุกคนใช้ร่วมกันในหมู่บ้าน เป็นของชาวชุมชนทุกคนที่ควรดูแลรักษาสภาพแวดล้อมสมบัติสาธารณะให้อยู่ในสภาพดี ชุมชนสะอาดน่าอยู่อาศัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม ส่งผลถึงร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์ ติงามของทุกคนในชุมชน

1. การเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน

1.1 การปฏิบัติตนในการรักษาสิ่งแวดล้อม

- 1) ช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 2) รณรงค์ต่อต้านการกำจัดขยะ การคัดแยกขยะ
- 3) ลดการใช้โฟมให้น้อยลง โดยใช้ในโอกาสหรือเทศกาลต่าง ๆ
- 4) รณรงค์ไม่ปล่อยของเสียลงแม่น้ำลำคลอง
- 5) ช่วยกันดูแลรักษาสาธารณสมบัติ เช่น สถานที่พักผ่อน โทรศัพท์

สาธารณะ เป็นต้น

1.2 เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน

- 1) ร่วมกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาด้านต่างๆ ภายในชุมชน
- 2) รวมกลุ่มกันเพื่อสร้างความเข้มแข็งภายในชุมชน

1.3 ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐในการสอดส่องดูแลชุมชน

- 1) ช่วยกันสอดส่องดูแล ป้องกันการก่ออาชญากรรมในชุมชน
- 2) ร่วมกันป้องกันไม่ให้มียาเสพติดภายในชุมชน

ในฐานะพลเมืองที่ดีของประเทศไทย เราทุกคนต่างมีความ
รับผิดชอบต่อชุมชน ที่จะต้องช่วยกันดูแลชุมชนของเราให้อยู่ในความสงบ
เรียบร้อย ปฏิบัติตนตามกฎหมายระเบียบของชุมชน สังคม ไม่ละเลยต่อหน้าที่ที่
พึงปฏิบัติ เพื่อให้ทุกคนในชุมชนได้ใช้ชีวิตอย่างสงบสุข

แบบทดสอบก่อน - หลังเรียน

ให้ผู้เรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้อง

1. สิทธิของพลเมืองตามรัฐธรรมนูญคือข้อใด	ข. ไม่เสียภาษี
ก. สิทธิในการละเมิดผู้อื่น	ค. ปกป้องประเทศเมื่อมีภัย
ข. สิทธิในการเลือกตั้งผู้แทน	ง. วิพากษ์วิจารณ์โดยไม่รับผิดชอบ
ค. สิทธิในการก่อเหตุวุ่นวาย	3. เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญหมายถึงข้อใด
ง. สิทธิในการละเมิดกฎหมาย	ก. ทำอะไรก็ได้โดยไม่สนใจผู้อื่น
2. ข้อใดเป็นหน้าที่ของพลเมืองไทย	ข. ใช้สิทธิเสรีภาพตามใจตน
ก. เดินทางท่องเที่ยว	ค. ใช้เสรีภาพภายใต้กฎหมาย

- ง. แสดงออกโดยไม่รับผิด
4. ข้อใดเป็นสิทธิทางการเมืองของประชาชน
- ก. การพูดคุยในครอบครัว
- ข. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- ค. การไปตลาด
- ง. การเรียนหนังสือ
5. การเคารพสิทธิผู้อื่นมีผลอย่างไร
- ก. ทำให้เกิดความขัดแย้ง
- ข. ทำให้สังคมสงบสุข
- ค. ทำให้คนไม่กล้าแสดงความคิดเห็น
- ง. ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำ
6. ข้อใดไม่ใช่สิทธิเสรีภาพของประชาชน
- ก. พุดโดยไม่เคารพกฎหมาย
- ข. ชุมนุมโดยสงบ
- ค. เลือกตั้ง
- ง. เสนอความคิดเห็น
7. เสรีภาพในการนับถือศาสนาหมายถึง
- ก. นับถือศาสนาตามคนส่วนใหญ่
- ข. บังคับผู้อื่นให้นับถือตาม
- ค. เลือกนับถือหรือด้นับถือศาสนาใดก็ได้
- ง. เลือกศาสนาเดียวเท่านั้น
8. การใช้เสรีภาพเกินขอบเขตอาจก่อให้เกิด
- ก. ความยุติธรรม
- ข. ความปลอดภัย
- ค. ความวุ่นวาย
- ง. ความสงบสุข
9. ข้อใดคือการใช้สิทธิของประชาชนอย่างถูกต้อง
- ก. ละเมิดผู้อื่น
- ข. เลือกตั้งโดยขายเสียง
- ค. เผยแพร่ข่าวลวง

- ง. แสดงความคิดเห็นโดยไม่ละเมิดผู้อื่น
10. ข้อใดคือสิ่งที่รัฐธรรมนูญคุ้มครอง
- ก. พฤติกรรมทุจริต
- ข. เสรีภาพในการล่องละเมิด
- ค. สิทธิในความเป็นส่วนตัว
- ง. การใช้กำลังประทุพ
11. การเคารพกฎหมายมีความสำคัญอย่างไรต่อสังคม
- ก. ทำให้เกิดความวุ่นวาย
- ข. ทำให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างสงบ
- ค. ทำให้คนไม่กล้าคิดต่าง
- ง. ทำให้คนเกรงกลัว
12. การเป็นพลเมืองดีควรมีพฤติกรรมอย่างไร
- ก. เห็นแก่ตัว
- ข. ฝ่าฝืนกฎจราจร
- ค. ละเมิดสิทธิผู้อื่น
- ง. ช่วยเหลือสังคม
13. ข้อใดคือกฎหมายพื้นฐานที่ควรยึดถือ
- ก. ข้อบังคับบริษัท
- ข. กฎโรงเรียน
- ค. รัฐธรรมนูญ
- ง. กฎหมู่
14. การมีส่วนร่วมในการป้องกันทุจริตเริ่มต้นได้ที่ใด
- ก. ครอบครัว
- ข. รัฐบาล
- ค. บริษัทเอกชน
- ง. หน่วยราชการ
15. พฤติกรรมใดเป็นตัวอย่างของพลเมืองดี
- ก. ทิ้งขยะเรียวด
- ข. แจ้งเบาะแสดการทุจริต
- ค. ใช้ทรัพย์สินสาธารณะอย่างฟุ่มเฟือย

ง. รับของจากผู้ทิ้งถังผล

16. ระเบียบวินัยในสังคมช่วยส่งเสริมอะไร

ก. ความวุ่นวาย

ข. ความสามัคคี

ค. การทุจริต

ง. ความแตกแยก

17. หน่วยงานใดควรรับผิดชอบตรวจสอบการใช้งบประมาณท้องถิ่น

ก. หน่วยราชการกลาง

ข. โรงเรียนเอกชน

ค. บริษัทเอกชน

ง. พลเมืองในพื้นที่ร่วมกับภาครัฐ

18. การไม่แสดงความเห็นต่อการทุจริตถือเป็นอะไร

ก. การมีมารยาท

ข. การเพิกเฉย

ค. การกล้าหาญ

ง. การมีจริยธรรม

19. การจัดเวทีประชาคมในชุมชนคือการมีส่วนร่วมแบบใด

ก. มีส่วนร่วมทางสังคม

ข. ไม่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย

ค. บ่อนทำลายความสงบ

ง. ป้องกันการเมืองท้องถิ่น

10. การช่วยตรวจสอบการใช้จ่ายเงินสาธารณะเป็นการกระทำแบบใด

ก. ขัดขวางการทำงานของรัฐ

ข. ไม่รู้หน้าที่

ค. มีจิตสำนึกของพลเมืองดี

ง. เกินหน้าที่ของประชาชน

เฉลย: 1 ข 2 ค 3 ค 4 ข 5 ข 6 ก 7 ค 8 ค 9 ง 10 ค 11 ข 12 ง 13 ค 14 ก 15 ข

16 ข 17 ง 18 ข 19 ก 20 ค